

E

EN IMPRESSIE VAN DE CUBAANSE BOA (EPICRATES ANGULIFER)/ THE CUBAN BOA (EPICRATES ANGULIFER)

Ebele Zuidema. ebelezuidema@hotmail.com

Van de West-Indische boa's wordt de Cubaanse boa niet veel gehouden. De Haïti-boa (*Epicrates striatus striatus*) en de Jamaica-boa (*Epicrates subflavus*) treft men vaker aan in privé-collecties. Ongeveer een half jaar geleden kreeg ik de kans om een volwassen vrouwtje van ongeveer zeven jaar oud te bemachtigen. Er was helaas maar weinig lectuur te vinden over deze slang, maar uiteindelijk ben ik er toch in geslaagd om enige waardevolle informatiebronnen te ontdekken. Dit artikel is een samenvatting van informatie over deze intrigerende slang, aangevuld met enige eigen ervaringen en foto's.

West-Indische boa's

De Cubaanse boa is taxonomisch ondergebracht in het geslacht *Epicrates*, de slanke boa's, en vertegenwoordigt één van de negen *Epicrates*-soorten alleen voorkomend op de West-Indische eilanden in het Caribische gebied (zie tabel 1): Cuba, de Bahama's, Hispanjola (Haïti en de Dommicaanse Republiek), Jamaica, Puerto Rico en nog een aantal kleinere eilanden.

Epicrates angulifer, *Epicrates inornatus*, *Epicrates striatus* en *Epicrates subflavus* worden het grootst met een lengte van rond de twee meter. *Epicrates angulifer* kan zelfs een lengte van vier meter (en meer) bereiken. De vijf andere soorten, *Epicrates chrysogaster*, *Epicrates exsul*, *Epicrates fordi*, *Epicrates gracilis* en *Epicrates monensis*, zijn kleiner en bereiken een gemiddelde lengte van één meter. Ze worden vaker in bomen aangetroffen en zijn ook slanker gebouwd (Mattison, 1995). *Epicrates striatus* kent een onderverdeling in acht ondersoorten, maar de bekendste zijn: *Epicrates striatus striatus* (Haïti boa), *Epicrates striatus fosteri* (Bimini boa) en *Epicrates striatus strigilatus* (Nassau boa).

The Cuban boa is not commonly seen in herp-collections, West Indian boas like the Haitian boa (*Epicrates striatus striatus*) and the Jamaican boa (*Epicrates subflavus*) are more often kept. About six months ago, I had the opportunity of acquiring an adult female Cuban boa of about 7 years of age. Unfortunately I could find little information about this snake species but after perseverance I discovered some valuable sources of information. This article will give a brief introduction to the insular *Epicrates* species, followed by a summary of information concerning this intriguing species, complemented with my own experiences and photos.

West Indian insular *Epicrates*

The Cuban boa belongs to the *Epicrates* group or slender boas, representing 1 of the 9 insular *Epicrates* species that inhabit the West Indian islands: the Bahamas, Cuba, Hispaniola (Haïti and the Dominican Republic), Jamaica, Puerto Rico and some small islands (see Table 1).

Epicrates angulifer, *Epicrates inornatus*, *Epicrates subflavus* and *Epicrates striatus* achieve the greatest length with an average of 6-7 ft. *Epicrates angulifer* can even attain a length of 13-14 ft. The other 5 species, *Epicrates chrysogaster*, *Epicrates exsul*, *Epicrates fordi*, *Epicrates gracilis* and *Epicrates monensis* are smaller having an average length of 3-4 ft. These boas are more often found in trees and are also more slender. *Epicrates striatus* is divided into 8 subspecies, with *Epicrates striatus striatus* (Haitian boa), *Epicrates striatus fosteri* (Bimini boa) and *Epicrates striatus strigilatus* (Nassau boa) being the best-known species.

<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>English name</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Lengte</i>
<i>Epicrates angulifer</i> (0)	Cubaanse boa	Cuban boa	Cuba, Isla de la Juventud	4.0 m.
<i>Epicrates chrysogaster</i> (3)	Caicos eiland boa	Caicos island boa	Bahama's	1.3 m.
<i>Epicrates exsul</i> (0)	Abaco eiland boa	Abaco island boa	Bahama's	0.8 m.
<i>Epicrates fordi</i> (3)	Ford's boa	Ford's boa	Hispanjola	0.9 m.
<i>Epicrates gracilis</i> (2)	Wijnboa	Vine boa	Hispanjola	0.9 m.
<i>Epicrates inornatus</i> (0)	Puerto Rico boa	Puerto Rico boa	Puerto Rico	2.0 m.
<i>Epicrates monensis</i> (2)	Mona eiland boa	Mona island boa	Isla Mona	0.8 m.
<i>Epicrates striatus</i> (8)	Verschillende	Differs	Bahamas, Hispaniola	2.3 m.
<i>Epicrates subflavus</i> (0)	Jamaicaboa	Jamaica boa	Jamaica	2.0 m.

Tabel 1: De West-Indische slanke boa's. De Cubaanse boa kan relatief lang worden ten opzichte van de andere soorten. Achter de Latijnse naam staat aangegeven hoeveel ondersoorten er onderscheiden worden (Schwartz & Henderson, 1991).

Table 1. The Cuban boa can grow relatively large compared to the other insular *Epicrates* species. The bracketed numbers after the Latin name signify the number of subspecies recognized (Schwartz and Henderson, 1991).

***Epicrates angulifer* (Cocteau & Bibron, 1840)**

Korte beschrijving

De Cubaanse boa kan een lengte van meer dan vier meter bereiken. In 1989 is op de weg op een Amerikaanse marinebasis in Cuba (Guantanamo Bay) een vrouwtje gedood met een totale lengte van meer dan 4,5 meter (Tolson & Henderson, 1981). Zo groot zie je ze echter meestal niet; mijn dier (vrouwtje, ± zeven jaar oud) is ongeveer twee meter lang.

Het kleurpatroon varieert, maar normaliter zijn de slangen zwart 'angulate' getekend op een geelbruinige achtergrondkleur. De tekening begint bij de nek en loopt door tot de staart. De kop is gewoonlijk niet getekend en heeft een geelbruine tot bruine kleur; de onderkant

***Epicrates angulifer* (Cocteau & Bibron, 1840)**

Short description

The Cuban boa can attain a length of more than 13 ft. In 1989 a female was killed on a road on the U.S. Naval Base (Guantanamo Bay, Cuba) having a total length of more than 15 ft. However, normally they are not so large, my female Cuban boa is about 6-7 ft. (7 years old).

The colour pattern differs but normally these snakes exhibit black markings on a tan to brown or yellowish tan background. The pattern starts on the neck and continues to the tip of the tail. The head is unmarked and usually tan or yellow-tan. The chin, throat and ventral part of the body are yellowish to cream.

Cubaanse boa, vrouwtje
Cuban boa, female

van de kop is geel/crèmeachtig. De onderkant van het lichaam is eveneens geel/crèmeachtig, maar krijgt een grijsachtigere tint dichterbij de staart toe.

Verspreiding en Klimaat

Epicrates angulifer komt alleen voor op Cuba, waar de soort verspreid is over vrijwel het gehele eiland (Tolson & Henderson, 1981). Ook zijn deze slangen gesignaleerd op Isla de la Juventud, een klein eiland vlakbij Cuba.

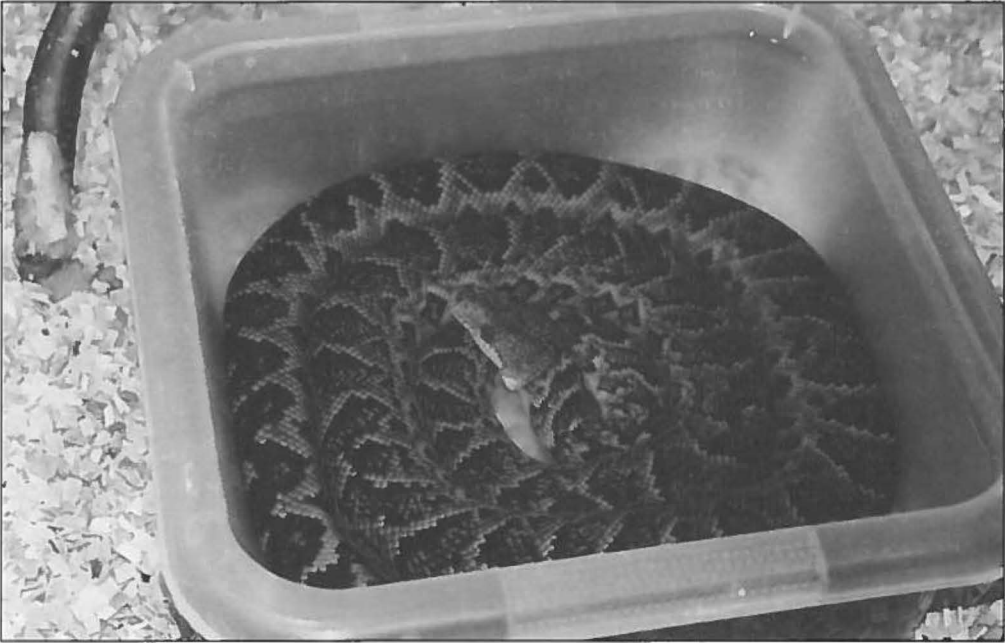
Cuba heeft een tropisch klimaat en kent een droog en een nat seizoen. Het droge seizoen loopt van november tot april, met een gemiddelde (maximale) temperatuur van 27°C. Het regenseizoen loopt van mei tot en met oktober. Het is dan warmer, met een gemiddelde (maximale) temperatuur van ongeveer 31°C. De gemiddelde minimale temperaturen zijn respectievelijk 19°C en 23°C.

Distribution and Climate

Epicrates angulifer is only found on Cuba, where the snake is distributed almost over the entire island. Cuba has a tropical climate. The dry season usually lasts from November to April, with an average temperature of 27°C. The rainy season starts in May and continues to October; during this period of the year it is warmer with an average temperature of 31°C. The average minimum temperatures are respectively 19°C and 23°C.

Habitat

The Cuban boa mainly inhabits wooded areas, it has been found in trees, often during the day. At night these snakes are found on roads, in rocky areas, and in the water. Snakes were often seen by military dependents in residential areas and in bunkers (U.S. Naval Base, Guantanamo Bay, Cuba). They are also found in caves.

In de waterbak
In the waterbowl

Habitat

Deze slang bewoont voornamelijk beboste gebieden, en wordt overdag vaak in bomen aangetroffen. 's Nachts zijn Cubaanse boa's vaak gevonden op de weg, in rotsachtige omgevingen, bij en in het water. Militairen van de Amerikaanse marinebasis te Guantanamo Bay, Cuba, zagen deze slangen vaak in woongebieden en in bunkers. Ook houden de slangen zich op in grotten, waar ze aldaar aanwezige vleermuizen prefereren.

Voedsel

Cubaanse boa's spelen een belangrijke rol in het lokale ecosysteem door hutia's (bananenratten, *Capromys*) te prefereren; ook vangen ze gewone ratten (*Rattus*). In grotten vangen ze verschillende soorten aldaar aanwezige vleermuizen (*Brachyphylla*, *Mormoops* en *Phyllonycteris*). Het dieet bestaat echter voornamelijk uit knaagdieren: ratten en hutia's. Mijn dier eet gemiddeld één vol-

Food

Cuban boas play an important role in the local ecosystem by predated on hutias (banana rats, *Capromys*); furthermore common rats (*Rattus*) are utilized as food. In bat caves they prey on several species of bats (*Brachyphylla*, *Mormoops* and *Phyllonycteris*). However, their diet mainly consists of rodents, rats and hutias. My snake eats 1 adult rat every 3 weeks on average, depending on mood (sometimes 1 rat in 8 weeks).

Temperature and Humidity in the Terrarium

In a breeding report of a British Zoo (Dickson, 1991), 2.2 *Epicrates angulifer* successfully reproduced. During day the air temperature was maintained at 28° Celsius. At night the temperature was decreased by a few degrees to 24-25°C. The only thing that was done to maintain humidity was the spraying of a *Monstera* plant in the (display) cage every 2-3 days. My terrarium is all glass, except the

Cubaanse boa
Cuban boa

wassen rat per drie weken, afhankelijk van het feit of ze zin heeft of niet (soms één rat per acht weken).

Temperatuur en vochtigheid in het terrarium

In een kweekverslag van een Britse dierentuin (Dickson, 1991) werd met succes gekweekt met 2.2 *Epicrates angulifer*. Overdag werd de luchttemperatuur op ongeveer 28°C gehouden. 's Nachts daalde de temperatuur met een paar graden tot 24-25°C. Het enige wat werd gedaan om de vochtigheid op peil te houden was een in het terrarium geplaatste *Monstera*-plant elke twee tot drie dagen besproeien.

top, which is partly ventilation material, it measures 100x70x80 cm. (lxdxh). The cage contains a climbing branch (which the snake regularly uses) and a hiding place (where she often retreats). Heating of the cage is achieved by two lamps (60W and 40W reflector lamps), situated along the long side of the cage. Directly under the strongest lamp, the temperature is about 35°C, in the rest of the cage it is cooler, away from the lamps the lowest temperature is about 24°C. During the night a heat pad placed under the terrarium is used, the pad is situated under the hiding place. During the day my Cuban boa normally places herself under the warmest lamp. When she gets to her ideal temperature, she moves into the hiding place. This process can be seen several times a day. At night she is almost always in the hiding place.

Mijn terrarium

Mijn terrarium – helemaal van glas, behalve de bovenkant, waar een ventilatierooster is aangebracht – meet 100x70x80 cm (lxbxh). De bak is voorzien van een klimtak (waar de slang regelmatig gebruik van maakt) en een schuilgelegenheid (waar ze zich vaak in terugtrekt). Verwarming gebeurt door middel van twee lampen (60W en 40W reflectorlampen), die aan één kant van de bak hangen. Recht onder de sterkste lamp is de temperatuur ongeveer 35°C; in de rest van de bak is het koeler, naarmate de afstand tot de lampen groter wordt, tot ongeveer 24°C.

's Nachts staat een warmtemat aan. De mat ligt onder de schuilgelegenheid. Gewoonlijk gaat ze overdag een tijdje onder de lamp liggen. Als ze zich dan genoeg heeft opgewarmd kruipt ze in de schuilplaats: dit proces herhaalt zich meestal verscheidene malen per dag. 's Nachts ligt ze vrijwel altijd in de schuilgelegenheid.

Verder staat er een waterbak (35x35x15 cm.) in het terrarium. Dit zorgt voor voldoende luchtvochtigheid, want ze vervelt altijd in één stuk. De tijd tussen twee vervellingen is ongeveer acht weken.

Slang erg lang in waterbak

Toen ik de slang nog maar net had, lag deze soms wel enkele dagen achter elkaar in de waterbak. Dit baarde me wel eens zorgen, een paar dagen achter elkaar in de waterbak (alleen de neus kwam boven het water uit) vond ik wel wat lang. Echter, op een gegeven moment las ik dat dit soms voorkomt wanneer er geen schuilgelegenheid aanwezig is in het terrarium. Dat was inderdaad het geval. De slang zou zich veiliger voelen in de waterbak helemaal onder water. Nu is mijn terrarium voorzien van een schuilgelegenheid (net als de rest van mijn terraria), en ik zie de slang nooit meer zolang in het water liggen.

Of course I put a drinking/swimming bowl (35x35x15 cm) in the cage. It provides sufficient humidity because my animal always sheds in one piece. She sloughs approximately every 8 weeks. When in slough she doesn't eat.

Snake staying in water bowl too long.

When first obtained my animal, it would sometimes lay in the water bowl for several days in a row. This worried me, from time to time is fine, a few days in a row (only her nose was sticking out of the surface) I thought was too long. I had once read that this could occur when the cage has not been provided with a hiding place and I had not provided a hiding place for the animal. The snake would therefore feel safer submerged in the water bowl. Now I have a hiding place in my cage (in all my cages) and I've never seen the snake in the water bowl for such a long period.

Reproduction

The mating season is from February to April, during which male-male combat has been observed. It is recommended to keep several males together to induce breeding. Combat between males may stimulate ovulation within females. However this may not be necessary (pers. comm.). In the Bristol Zoo breeding report male-male combat has never been observed, whilst in Jersey Zoo physical confrontations between male Cuban boas have been observed before and after mating occurred.

Gestation time varies from 152-252 days, however the longest gestation period of 252 days could be due to sperm-storage by the female prior to fertilization. In the Bristol Zoo breeding report a gestation time of 142 days was reported.

Cuban boas typically produce few babies (3-8 neonates) being relatively large (60-70 cm.). Cuban boa neonates are reasonably larger than the other *Epicrates* species.

Voortplanting

In het voortplantingsseizoen (februari-april) zijn tussen mannetjes onderling geritualiseerde gevechten waargenomen. Vaak wordt aangeraden een vrouwtje met meer dan één mannetje te houden om een succesvolle kweek te garanderen. De gevechten tussen mannetjes onderling zouden de ovulatie bij het vrouwtje stimuleren. Echter, succesvolle kweken met één mannetje en één vrouwtje komen ook voor (meded. Cass, 2000).

In Bristol Zoo werd gekweekt met twee mannetjes en twee vrouwtjes. Er zijn echter geen gevechten tussen de mannetjes waargenomen. In een kweekgroep van Jersey Zoo zijn, voor en na de paringen, wel 'fysieke confrontaties' tussen mannetjes waargenomen.

De draagtijd ligt tussen de 152 en 252 dagen – alhoewel het denkbaar is dat bij een draagtijd van 252 dagen sperma is opgeslagen door het vrouwtje, alvorens bevruchting heeft plaatsgevonden. In het kweekverslag van Bristol Zoo wordt een draagtijd genoemd van 142 dagen. Type-rend voor *Epicrates angulifer* zijn kleine worpen (drie tot acht neonaten) met relatief grote jongen van 60-70 centimeter – jongen van de Cubaanse boa zijn aanzienlijk groter dan die van alle andere eilandsoorten van het geslacht *Epicrates* (Ross & Marcek, 1994).

Tot slot wil ik nog vermelden, dat ondanks het feit dat de Cubaanse boa het imago van een agressieve slang heeft, ik geen problemen heb om mijn exemplaar uit het terrarium te nemen. De vorige eigenaar had het dier zo'n zes jaar, en is in die tijd slechts één keer gebeten. Dit gebeurde tijdens het voeren van een (levende) rat waarbij hij zijn arm – terwijl de rat in het terrarium rondliep – weer in het terrarium stak.

Finally I'd like to mention that despite the aggressive image of the Cuban boa, I don't have problems with handling my snake. The previous owner kept the animal for about 6 years and received only one bite. This happened when he put his arm in the terrarium while he was trying to feed it with a (live) rat.

Literature

- Cass N. (2000) emailcontact.
- Dickson J. (1991) The maintenance and reproduction of the Cuban boa at Bristol Zoo. *International Zoo news*.
- Mattison C. (1995) The encyclopedia of snakes. ISBN 0-8160-3072-3
- Olson P.J. and Henderson R.W. (1981) Natural History of West Indian Boas.
- Ross R.A. and Marcek G. (1994) Riesenschlangen. Zucht und Pflege. ISBN 3-927997-25-0
- Schwartz A.W. and Henderson R.W. (1991) Amphibians and reptiles of the West Indies: descriptions, distributions, and natural history. ISBN 0-8130-1049-7

WWW.ONLINEWEATHER.COM (2001)
English corrections: Lawrence Smith.

